



ВОДИЧ ЗА ИНВЕСТИТОРЕ



ОПШТИНА СТАНАРИ



Поштоване и поштовани,

Најмлађа јединица локалне самоуправе у Републици Српској, па и цијелој Босни и Херцеговини је општина Станари. Ово је нешто чиме се као први човјек локалне заједнице изузетно поносим, али са друге стране, то је значајна обавеза коју заједно са својим тимом имам у погледу задовољавања потреба наших грађана и представника пословне заједнице.

Наша досадашња искуства говоре у прилог чињеници да одређено за мјесто отпочињања и развоја бизниса, односно избор локације за обављање пословне дјелатности представља једну од кључних одлука успешно реализованог бизниса.

Општина Станари је локална заједница са највећом вриједности реализоване појединачне директне стране инвестиције у задње 3 године на простору Републике Српске, па и цијеле Босне и Херцеговине. Највећа просјечна плата у РС се остварује у општини Станари захваљујући првенствено пословању Рудника и Термоелектране Станари.

Бројни саговорници нас питају како нам је то успјело

Много је важних фактора који обезбјеђују успјешну тржишну валоризацију производа и услуга. Приступ тржишту, примјеном маркетиншких метода, није проводљив без примјене информационо-комуникационих технологија. Путем информационо-комуникационих технологија, односно интернета, омогућена је доступност купцу, односно произвођачу у свако доба дана и ноћи. Постојећа инфраструктура из ове области у Станарима у потпуности омогућује квалитетну употребу и кориштење иновацијско-технолошких благодети наведених технологија. Када овоме додамо геопрометни положај општине Станари који је ослоњен на саобраћајну инфраструктуру, онда привлачност развијања бизниса на овом подручју постаје још већа. Потребно је подсјетити да подручјем општине Станари пролази жељезничка пруга са три жељезничке станице и изграђеном утоварном рампом у насељу Драгаловци. Осим тога, у завршној фази изградње налазе се саобраћајне комуникације ауто-пут Бањалука-Добој, са прикључцима на локалитетима Прњавор и „Нинковићи“ Осиња који гравитирају простору општине Станари. Локална заједница је већ одавно препознала шансу коју за развој пословних активности отвара добра саобраћајна повезаност, па је Просторним планом општине Станари предвидјела успоставу пословне зоне „Јелањска“ у непосредној близини прикључка на ауто-пут Бањалука-Добој. Добра комуникациска повезаност у друмском саобраћају оличена је кроз два регионална пута који пролазе средиштем наше општине и повезују нас са Прњавором, Теслићем, Добојом, Тешњом и Дервентом, па и даље према међународним саобраћајним коридорима са државама ЕУ и шире. Управо регионални пут Р 474 током наредне године биће реконструисан у цјелини, како би квалитетно одговорио потребама превоза путника и роба са циљем подстицања привредних активности на овом простору. Не смијемо заборавити да значајну конкурентску предност овог простора представља потпуна енергетска стабилност у смислу сервисирања потреба свих потенцијалних инвеститора без икаквих ограничења. Све је то омогућено инсталирањем Термоелектране Станари и доступношћу електро-мреже са изграђеним далеководима и трафо-станицама, чиме је омогућено поуздано и квалитетно снабдијевање енергијом.

На крају, имајући на уму да су нама потребни нови инвеститори, порука коју могу упутити свим људима добре воље, потенцијалним инвеститорима и представницима пословне заједнице гласи:

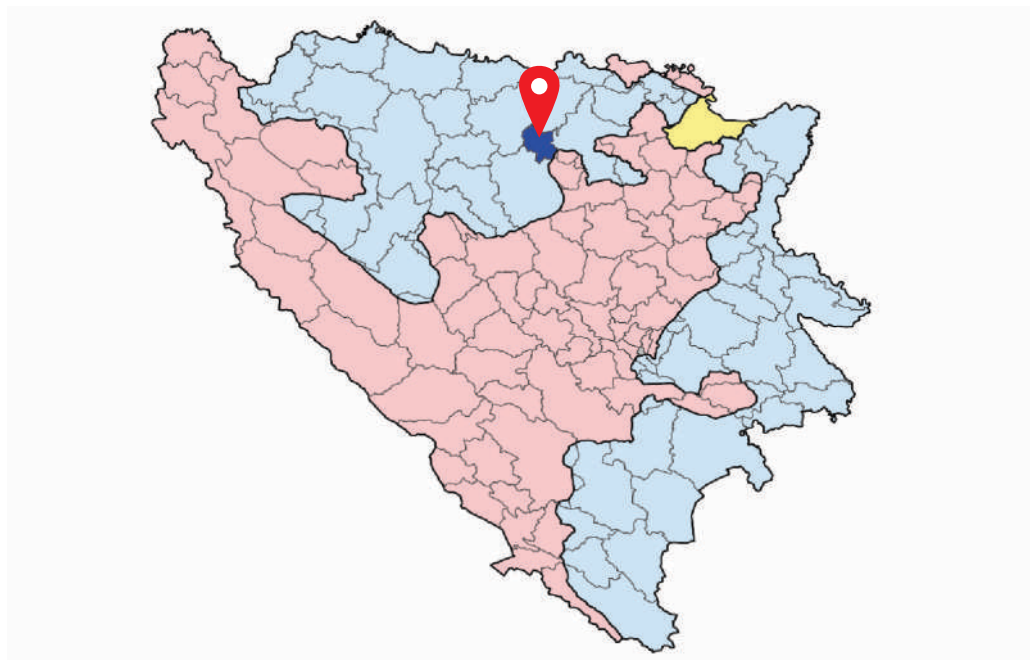
„Дођите и будите и Ви СТАНАРИ у комуникацијском и енергетском центру као инвестицијској дестинацији Западног Балкана.“

Станари, септембар 2017. год.

Душан Панић, начелник општине

ЛОКАЦИЈА И УДАЉЕНОСТ ДО ЗНАЧАЈНИХ ДЕСТИНАЦИЈА

Општина Станари се налази у сјевероисточном дијелу Републике Српске између 17°83' источне географске дужине и 17°50' сјеверне географске ширине и граничи са градом Добој, и општинама Дервента, Прњавор и Теслић. Град Добој је најближи регионални центар са којим је општина Станари снажно повезана, како економски, тако и у подручју друштвеног развоја. Са административним сједиштем Републике Српске и граничним прелазом „Градишка“, између БиХ и Хрватске, општина Станари ће током 2018. године бити повезана ауто-путем Добој-Бањалука-Градишка.



Свјетски и регионални центри	Удаљеност (km)	Логистички центри	Удаљеност (km)
Ротердам	1.270	Гранични прелаз Градишка (БиХ-Хрв)	100
Минхен	780	Гранични прелаз Брод(БиХ-Хрв)	65
Берлин	1.270	Гранични прелаз Домањевац (БиХ-Хрв)	85
Беч	780	Железничко чвориште и царинска испостава Добој	25
Будимпешта	425	Аеродром Бањалука	70
Брисел	1.515	Аеродром Сарајево	180
Милан	860	Аеродром Тузла	85
Истанбул	1.200	Аеродром Мостар	300
Загреб	235	Лука Брчко	120
Београд	250	Лука Плоча (Хрв)	360
Љубљана	372	Лука Копар(Словенија)	475
Подгорица	400	Лука Ријека (Хрватска)	400
Скопље	685	Лука Котор (Црна Гора)	440

Привреда општине Станари уско је повезана са историјом рударства и енергетике на овим просторима, уз значајне друмске и жељезничке саобраћајнице које су пролазиле територијом општине.

Станарско подручје, на којем је прије 100 година почела експлоатација угља и кроз које је прије 60 година прошла пруга Бања Лука-Добој, свакако је у највећој мјери постало препознатљиво по та два наведена елемента економског, али и цјелокупног друштвеног развоја овог краја. Експлоатација угља у Станарима започета је 1948. године на отвореном копу „Рашковац“, док је подземна експлоатација почела 1955. године у сјеверном дијелу басена. У јужном дијелу басена откопавања су вршена од 1974-1980. године, на копу „Остружња“. Почев од 1974. године, ископавање угља углавном је било сконцентрисано на површинским коповима, а до тада је била заступљена и подземна експлоатација. Данас се користи само површински коп „Рашковац“, док коп „Остружња“ тренутно није у употреби.

Станарски лигнит је високог квалитета. Има низак садржај сумпора и пепела, као и прихватљиву топлотну вриједност за лигнитни угаљ.



Године 2004. Влада Републике Српске је расписала међународни тендер како би се нашао приватни партнер за Рудник лигнита „Станари“. Те године Рудник је купила „EFT“ компанија и отпочела са инвестиционим циклусима који су резултирали успоставом Термоелектране „Станари“ и повећањем производње угља на 2,5 мил. тона и инсталисане снаге за производњу електричне енергије 300 MW.

Као пратеће сировине у резервама угља, присутни су бетонит, у облику међуслојне глине, са процијењеним резервама од око 10 милиона тона, те велике залихе пијеска и шљунка.

Осим наведених капацитета за развој енергетике и рударства на локалном нивоу, постоје претпоставке за развој дрвопрераде, пољопривреде и сектора обрта. Према посљедњим подацима, на подручју општине послују 63 пословна субјекта, од чега директне стране инвестиције долазе из држава ЕУ, а извоз домаћих производа се реализује на тржиштима Аустрије, Њемачке, Швајцарске, Словеније, Хрватске и др.

Локална привреда је осликана кроз рударство и енергетику, дрвопрераду, пољопривреду и мале обрте.

Број регистрованих предузећа:

Врста предузећа	2015.		2016.	
	Приватно	Државно	Приватно	Државно
Микро (до 9 запослених)	5	0	11	2
Мала (10-49 запослених)	1	0	1	2
Средња (50-250 запослених)	0	1	0	1
Велика (преко 250 запослених)	1	0	1*	0
Укупно	7	1	13	5

Пет водећих субјеката на подручју општине су:

Назив фирме	Приходи	Број запослених	Инвестиције	Извоз
1. „ЕФТ РУДНИК И ТЕРМОЕЛЕКТРАНА СТАНАРИ“ д.о.о. Станари	120.000.000,00 КМ	750	1.075.000 КМ	1.003.256,00 КМ
2. "ВУКАЛОВИЋ" д.о.о.	2.000.000,00 КМ	10	н/а	н/а
3. "БОРО" д.о.о.	550.000,00 КМ	7	н/а	412.152,00 КМ
4. "DRVOEX" д.о.о.	150.000,00 КМ	6	н/а	120.762,00 КМ
5. "ПЛАВА ЛИНИЈА" д.о.о.	120.000,00 КМ	5	н/а	н/а

Два највећа извозника са подручја општине Станари су „ЕФТ-Рудник и Термоелектрана Станари“ д.о.о. и "DRVOEX" д.о.о. Спољнотрговинска размјена роба и услуга локалне привреде је дата у табели (извор: АПИФ):

Назив фирме	Опис дјелатности	Извоз 2015.	Извоз 2016.	Увоз 2015.	Увоз 2016.
ДЕС, Пројектна канцеларија Станари	Изградња објеката	33.767,00		0,00	
"ГАС компани" д.о.о. Остружња Станари	Вађење камена	0,00	4.889,00	18.011,76	2.105,88
"ПЕЈГРАД" д.о.о. Остружња Станари	Изградња објеката	172.535,00		70.252,94	
"DRVOEX" д.о.о. Церовица Станари	Производња столарије	0,00	120.762,00	0,00	2.405,88
"ТИГАР еластик" д.о.о. Станари	Трговина на мало			0,00	30.925,29
"ЕФТ Рудник и Термоелектрана Станари" д.о.о.	Производња електричне енергије	3.882.735,00	1.003.256,00	38.188.482,35	13.116.600,00
"БОРО" д.о.о.	Транспорт	0,00	412.152,00	0,00	
Удружење "ПОЉОПРИВРЕДНИК"	Удружење пољопривредних произвођача	0,00		44.194,12	

Од укупне површине општине Станари око 53% је под шумама, док је 39% површине окарактерисано као пољопривредно земљиште. Све наведено ствара значајне претпоставке за развој пољопривреде и дрвопрераде.

ПОЉОПРИВРЕДА

Укупна површина пољопривредног земљишта износи 6.084,6 ха или око 39% укупног простора општине Станари. Све оранице и вртови, воћњаци, пашњаци и ливаде су у приватном власништву. Подручје општине Станари, са надморском висином од 138 до 343 м, има еколошке услове који одговарају развоју пољопривреде. Умјерено-континентална клима, уз повољну конфигурацију земљишта, ствара услове за развој пољопривредне производње. Саобраћај дјелује као значајан фактор унапређења пољопривредне производње, а исто тако и повезивања пољопривредног произвођача са тржиштем. Саобраћајна повезаност пољопривредног земљишта унутар општине на задовољавајућем је нивоу, али и са ширим окружењем.



Битно је истаћи да на подручју општине Станари постоји велика заинтересованост за пољопривредну производњу, па тако имамо 4,5 хектара под засадом љешњака, 3,2 хектара под засадом малина, 1,3 хектара под засадом јагода, 1 хектар под засадом ароније, а у протеклом периоду било је 2,2 хектара под засадом краставаца, те се може рећи да је и пластеничка производња у развоју, која износи 0,4 хектара површине под пластеницима.

УСПЕШНА ПРИЧА ИЗ СЕКТОРА ДРВОПРЕРАДЕ

"DRVOEX" d.o.o. Церовица-Станари

Церовица 66, 74265 Витковци

www.drvoex.com

"Drvoex" d.o.o. је модерно предузеће, настало из столарске радионице „Столарија Цвијановић“, која је у њега преточила преко 20 година искуства и љубави према обради дрвета. Производња се налази у Церовици, у непосредној близини регионалног пута Р 474, док је пласман производа, поред домаћег тржишта, великим дијелом усмјерен према извозу на тржиште Западне Европе, примарно Аустрије, Њемачке и Словеније.

Кроз године рада тежиште производње је усмјерено ка изради собних врата, масивног намјештаја, те ентеријера по мјери, уз кориштење најмодернијих технологија, примјењених



заједно са властитим пројектним рјешењима и квалитетном израдом.

Континуирано улагање у модернизацију и савремене машине омогућило је усмјеравање већег дијела производње ка извозном тржишту, које је препознало квалитет услуге, израде и дизајна фирме „Drvoex“.

Према ријечима директора: од 2014. године предузеће „Drvoex“ d.o.o. послује на тржишту Европске уније кроз представничку фирму „TF Tehnik“ d.o.o. регистровану у Словенији, како би купцима на иностраном тржишту лакше пласирало своје производе и услуге уз

минимална ограничења у административном и продајном процесу. Заједно послујући и представљајући се на новим тржиштима, ова два предузећа имају даљу амбицију ширења пословања и производних капацитета, како би наставила породичну традицију и оправдала повјерење својих купаца и многобројних сарадника.



EFT-Рудник и Термоелектрана Станари

„EFT“ компанија се бави трговином и инвестицијама у енергетском сектору. Предводи развој тржишта електричне енергије у југоисточној Европи. Развој енергетског комплекса у Станарима је највећа инвестиција у енергетски сектор Босне и Херцеговине, до данас.



Сама чињеница да се на подручју Станара налази највећи термоенергетски блок у Републици Српској, указује на дугорочно повољну перспективу развоја енергетике овог подручја. Међутим, ово подручје је, већ данас, покривено модерном преносном мрежом и трафо-станицама, са капацитетом далеко изнад данашњих потреба становништва, индустрије и сабраћаја. Изградњом ТЕ Станари не само да се битно побољшава енергетски биланс Републике Српске, већ се тиме отклањају и слабости у снабдијевању западног дијела Републике Српске и смањују преносни губици.

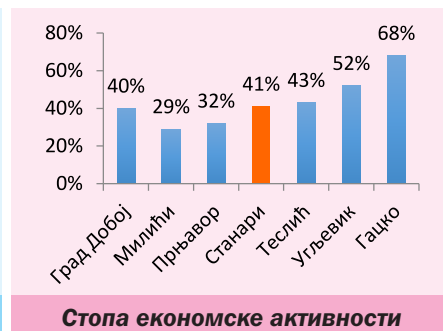
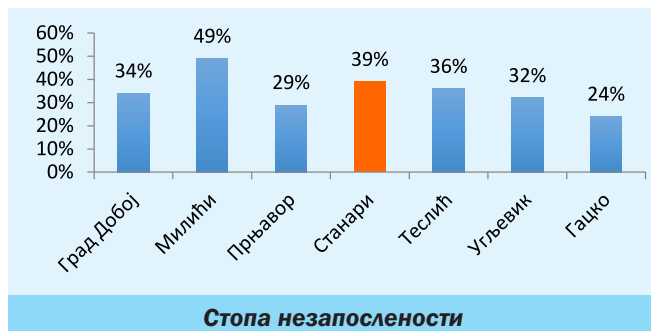
Изградњом Рудника и Термоелектране Станари, гдје је запослено преко 750 радника, општина Станари постала је веома перспективна средина. Развој инфраструктурних објеката у самом насељу Станари, уз постојање добре саобраћајне мреже, чини ову средину веома погодном за развој производно-индустријских објеката.

Један од најбитнијих фактора за развој било које врсте индустрије су људски ресурси. Опредељење младих људи да остану у Станарима је већ сада примјетно, а изградњом нових индустријских објеката би се још више утврдило. Преко 85% запослених у EFT-Рудник и Термоелектрана, су из локалне заједнице, одакле се лако може закључити да постоји велики број младих и школованих кадрова који су се показали као добри радници.

Такође, треба нагласити добре пословне односе и спремност на сарадњу представника Општине са којима смо заједнички учествовали у неколико пројеката, као што су изградња Дома културе и слично - изјавио је Стеван Лончар, технички директор Рудника.

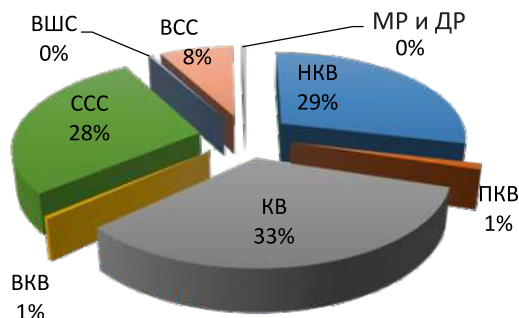
На подручју општине Станари, регистровано је 1098 запослених, док број незапослених достиже 1187 лица, од чега 653 лица активно траже посао.

Стопа незапослености износила је 39%, уз стопу економске активности од 41% у 2016. години.

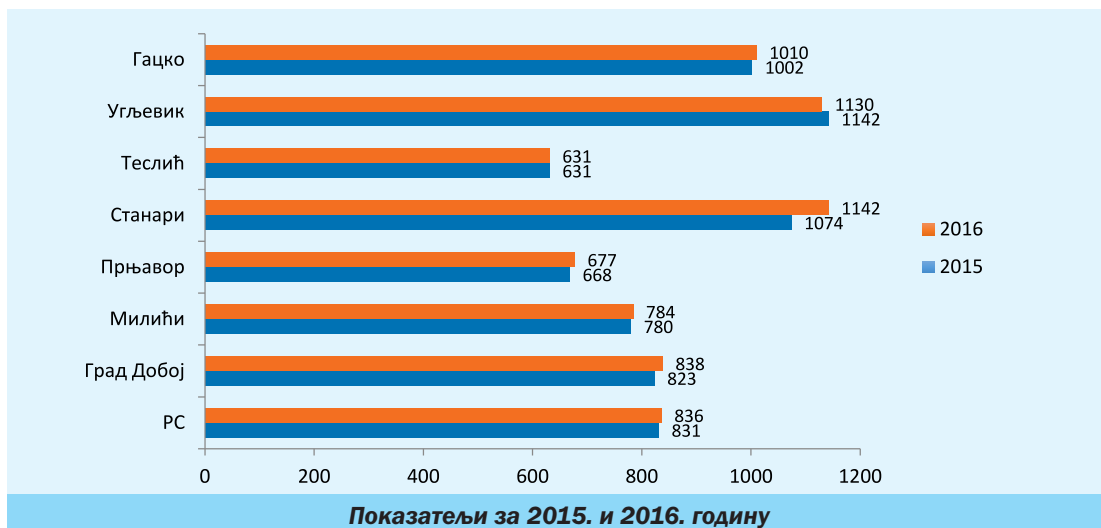


Образовна структура незапослених

Образовна структура незапослених на подручју општине Станари дата је у процентима на слици:



Општина Станари, према просјечној плати, сврстава се у сами врх у РС и БиХ; показатељи изражени у БАМ за 2015. и 2016. годину дати су на слици:



„ГРАНИТ ЋЕРМАНОВИЋ“ Д.О.О.

Станари бб, 74 208 Станари

Tel/Fax: +387(0)53 290 145;

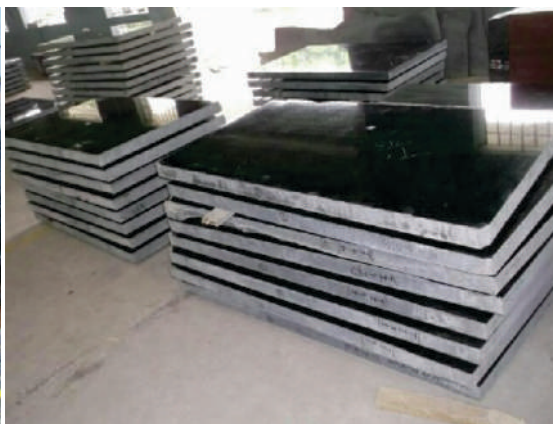
E-mail: djerma_s@hotmail.com

Предузеће „Гранит Ћермановић“ д.о.о. је основано 2016. године у Станарима од стране госп. Сিনিше Ћермановића из Станара. Основна дјелатност предузећа је сјечење, обликовање и обрада камена. Поред основне дјелатности предузеће је регистровано за обављање и више споредних дјелатности, као што су претовар и утовар разних терета, транспорт робе и слично. Све наведене дјелатности предузеће обавља, како на територији БиХ, тако и у иностранству.

С обзиром да предузеће послује тек непуну годину дана морам истаћи да сам задовољан досадашњим пословањем. Стичемо контакте и повјерење, како код домаћих, тако и код иностраних купаца и добављача. Имамо остварену сарадњу са предузећима из Италије, Индије, БиХ, Србије, Хрватске и Словеније.

Приликом оснивања, предузеће је добило помоћ од општине Станари у виду новчаних средстава за запошљавање и самозапошљавање које је општина Станари спровела у 2016. години.

Ова средства су била од велике помоћи нашем предузећу, али како је обим даљих улагања велики, надам се да ћемо нашу сарадњу наставити и кроз друге пројекте у будућности. С друге стране, ми као предузеће које своју дјелатност обавља на територији општине Станари, ћемо се потрудити да допринесемо развоју општине Станари кроз отварање нових радних мјеста, а са друге стране очекујемо подршку општине, као што је то био случај у досадашњем раду – рекао је директор Сениша Ћермановић.



„ВУКАЈЛОВИЋ“ Д.О.О.

Станари 66 74 208 Станари

Тел: 053/292-130 053/292-132; Факс: 053/292-131

E-mail: vukajlovic.doo@hotmail.com

Предузеће „Вукајловић“ д.о.о. са сједиштем у Станарима налази се поред регионалног пута Р474, а послује од 1999. године. Фирма се бави трговином нафте и нафтних деривата, а поред бензинске пумпе поседује пословни објекат у коме се налази вулканизерска радња са праоницом и самоуслужном праоницом, motel са смјештајним капацитетом од 8 јединица, уз кафе-бар који се налази у склопу објекта.



Предузеће „Вукајловић“ д.о.о. тренутно запошљава 11 радника, уз годишњи промет од 2 милиона КМ. У наредном периоду, са завршетком новог објекта, планирамо запошљавање још неколико радника. Задовољни смо сарадњом са Општинском управом јер врло ажурно, ефикасно и експедитивно обављају послове из њихове надлежности, а који су веома важни за пословање нашег предузећа.

Надамо се да ће се ова сарадња позитивно наставити и у будућем периоду на обострано задовољство, а самим тим и на задовољство грађана општине Станари – рекао је директор Стево Вукајловић.

НАЈЗАСТУПЉЕНИЈИХ 10 ЗАНИМАЊА МЕЂУ НЕЗАПОСЛЕНИМ ЛИЦИМА

На подручју општине Станари, према посљедњим расположивим информацијама, идентификовано је 54 лица са високом стручном спремом (ВСС), 188 лица са средњом стручном спремом (ССС), док је КВ незапослених лица 223.

Структура незапослених са ВСС уз њихову старосну доб:

Р. бр.	Назив факултета	Број	Старосна доб
1.	Економски факултет	10	24-55 година
2.	Саобраћајни факултет	9	24-35 година
3.	Природно-математички факултет	8	27-35 година
4.	Правни факултет	6	24-40 година
5.	Пољопривредни факултет	4	24-45 година
6.	Филозофски факултет	3	24-35 година
7.	Медицински факултет	3	27-35 година
8.	Факултет физичког васпитања и спорта	2	27-35 година
9.	Филолошки факултет	2	27-50 година
10.	Архитектонско-грађевинско-геодетски факултет	2	27-30 година

Структура 10 најзаступљенијих занимања са ССС међу незапосленима у Станарима:

Р. бр.	Назив средње стручне спреме	Број	Старосна доб
1.	Економски техничар	20	20-65 година
2.	Електро-техничар	16	20-50 година
3.	Машински техничар	15	20-65 година
4.	Медицинска сестра	14	20-55 година
5.	Трговински техничар	12	18-40 година
6.	Техничар за друмски саобраћај	10	20-55 година
7.	Кухарски технолог	8	30-50 година
8.	Банкарски техничар	7	18-24 година
9.	Туристички техничар	7	20-24 година
10.	Грађевински техничар	6	24-27 година

Структура 10 најзаступљенијих занимања са КВ стручном спремом међу незапосленима у Станарима:

Р. бр.	Назив КВ стручне спреме	Број	Старосна доб
1.	Продавач	37	20-60 година
2.	Аутомеханичар	27	20-55 година
3.	Возачи теретних возила	21	24-65 година
4.	Кувар	17	20-60 година
5.	Конобар	15	24-60 година
6.	Бравар	12	24-60 година
7.	Технички секретар	8	18-60 година
8.	Металостругар	8	20-65 година
9.	Електричар	6	20-24 година
10.	Зидар	6	35-65 година

Основне одреднице развијености инфраструктуре су:

- добра путна повезаност са регионалним центрима (ауто-пут Бањалука-Добој),
- развијен жељезнички саобраћај у сегменту превоза путника и роба,
- одлична електроенергетска инфраструктура,
- добра телекомуникациона инфраструктура, усклађена са потребним стандардима.

Саобраћајна инфраструктура

Главне саобраћајнице на подручју општине Станари су регионални пут Добој – Прњавор Р 474, дужине 9.13 km, Прњавор – Јелах Р 474, дужине 19.5 km и Тедин Хан – Теслић Р 473, дужине 2.1 km (дати подаци се односе само на дионице пута кроз општину Станари). Укупно има 111 km асфалтираних путева различитих категорија. Путна мрежа се налази у добром стању. Дио ауто-пута Добој – Бања Лука иде границом између општина Станари и Дервента. Жељезничка пруга пролази територијом општине и обезбјеђује претпоставке за превоз робе и путника.

Електроенергетска инфраструктура

Подручје општине Станари напаја се електричном енергијом из Трансформаторске станице 110/35kV, 10MVA и Трансформаторске станице 400/110XkV „Станари“, 300MVA. Инсталисана снага у Трансформаторској станици 400/110XkV задовољава све потребе развоја општине, рачунајући са планираним повећањем оптерећења од 2% годишње. У Станарима је изграђена термоелектрана, која указује на дугорочно повољну перспективу развоја енергетике.



Телекомуникациона инфраструктура

Постоје двије централе на подручју општине Станари, од којих је једна дигитална АТЦ са 1.440 бројева, и друга аналогна АТЦ са 900 бројева и аналогна АТЦ са 240 бројева у Драгаловцима. Подручје општине је повезано оптичким и ТК кабловима.

Водоводни систем

На подручју општине Станари постоји водоводна мрежа којом се снабдијева насељено мјесто Станари Центар. Систем се напаја из бунара дубине 60 m, капацитета 400 m³. Тренутно се са ове мреже снабдијева 450 корисника. У осталим мјесним заједницама углавном се ради о индивидуалним бунарима. Становници насељених мјеста Церовица и Радња Доња, заједно са насељем Витковци из општине Теслић, снабдијевају се из приватног водоводног система. Индустијски и привредни капацитети технолошку воду обезбјеђују из властитих бунара и водовода. Укупна дужина изграђене водоводне мреже на подручју општине Станари износи 45 km. На водоводну мрежу је прикључено 847 домаћинстава. Због дотрајалости система за дистрибуцију воде, јављају се велики губици воде у систему, због чега је у наредном периоду планирана изградња нове водоводне мреже која би задовољавала потребе свих становника општине Станари.

**Канализациони систем**

Канализациона мрежа на подручју општине не постоји и састоји се од индивидуалних септичких јама.

Збрињавање крутог отпада

Постоји организован систем прикупљања крутог отпада.

Јавна расвјета

Јавном расвјетом покривено је око 10% становништва општине Станари у урбаном подручју, гдје су смјештени и најзначајнији пословни субјекти општине.

Порези и доприноси

Пореска политика у Републици Српској спада међу најстимулативније у региону, са ниском стопом пореза на доходак, пореза на добит и збирном стопом доприноса. Такође, стопа ПДВ-а је веома стимулативна.

2017. година	РС	ФБиХ	Србија	Хрватска	Црна Гора	Македонија
Стопа пореза на доходак	10%	10%	10%	24% на пор. основицу до 210.00 куна, 36% на дио пор. основице који прелази 210.000 куна	9% и 11% на износ примања изнад просјечне мјесечне бруто зараде остварене у претходној години	10%
Неопорезиви дио дохотка (у еврима)	102	153	95	513	0	121
Стопа пореза на дивиденду	-	-	15%	12%	9%	10%
Стопа пореза на добит	10%	10%	15%	12% (на приходе до 3.000.000 куна) и 18% (за приходе који су једнаки или већи од 3.000.000 куна)	9%	10%
Стопа ПДВ-а	17%	17%	20% и 10%	25%, 13% и 5%	19%, 7% и 0%	18% и 5%
Збирна стопа доприноса на бруто плату	33%	41,5%	37,8%	37,2%	34,5%	27%

За више информација посјетите линк:
www.fipa.gov.ba

Трошкови комуналних услуга

Просјечне цијене комуналних услуга за пословне субјекте на подручју општине Станари дате су у следећој табели:

Назив	Јединица мјере	Просјечна цијена у еврима (са ПДВ-ом)
Вода за пословне кориснике	m ³	0,7
Одвоз смећа за пословне кориснике	m ³	11
Електрична енергија за пословне кориснике - виша (дневна) тарифа	kWh	0,23 (зимска) и 0,095 (љетња)
Електрична енергија за пословне кориснике - нижа тарифа	kWh	0,078 (зимска) и 0,047 (љетња)
Бутан гас	kg	0,40
Мјесечна претплата за фиксни телефон - пословни корисници	претплата	9,6
Цијене разговора фиксне телефоније за пословне кориснике (домаћи саобраћај)	минут	0,024
Цијене разговора фиксне телефоније за пословне кориснике (међународни саобраћај)	минут	0,0264
Мјесечна претплата за мобилни телефон - пословни корисници	претплата	8,77 - 46,80
Цијене разговора мобилне телефоније за пословне кориснике (домаћи саобраћај)	минут	0,087
Цијене разговора мобилне телефоније за пословне кориснике (међународни саобраћај)	минут	0,14 - 5,85
Цијене интернета за пословне кориснике (NetBiz)	претплата	17,5 - 58,5
Цијене мобилног интернета за пословне кориснике (m:net)	претплата	2,92 - 23,00

Цијене горива у БиХ:

Просјечне цијене горива су:

Еуродизел	0.920 EUR
Моторни бензин 98 октана	1.023 EUR
Моторни бензин BMB 95 октана	0.920 EUR

Извор: Агенција за статистику БиХ, просјечне потрошачке цијене у БиХ у децембру 2016. године.

Цијене некретнина у Станарима

- Цијене некретнина обично зависе од неколико фактора: локације, стања и опреме, старости и тренутне ситуације на тржишту.
- Цијене куповине/изнајмљивања канцеларијског простора крећу се у сљедећим оквирима:
- Изнајмљивање канцеларијског простора: 10 EUR/m² – 20 EUR/m² мјесечно
- Куповина канцеларијског простора:
- Централна локација 700 EUR/m² – 800 EUR/m²
- Цијена пољопривредног земљишта: 0,3 EUR/m² – 0,5 EUR/m²
- Цијена грађевинског земљишта: 10 EUR/m² – 15 EUR/m²

Царинске накнаде

Царински систем Босне и Херцеговине је регулисан низом аутономних и међународних прописа и примјењује се јединствено на подручју БиХ. Законом о царинској политици БиХ регулисани су основни елементи система за царинску заштиту привреде БиХ, права и обавеза свих субјеката у поступцима царинења робе и путника. Регулисано је царинско подручје, царинска линија, царински гранични појас, царински надзор, поступак царинења робе и других института који регулишу систем царинске заштите.

Царинска тарифа садржи распон стопа од 0-15%. Царински прописи спроводе се јединствено на подручју БиХ. Поступак царинења робе која се увози у царинско подручје БиХ, спроводи царинарница код које је роба пријављена за царинење.

У БиХ постоје 4 главна регионална центра: ЦИ Бањалука, ЦИ Сарајево, ЦИ Тузла и ЦИ Мостар.

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању омогућен је слободан извоз готово свих роба у ЕУ које испуњавају стандарде, а истовремено се постепено отвара тржиште БиХ за робе из ЕУ према динамици уговореној у анексима и протоколима који су припадајући дио овог Споразума. БиХ је потписала Споразум о слободној трговини ЦЕФТА са земљама: Албанија, Црна Гора, Македонија, Молдавија, Србија и УНМИК/Косово. ЦЕФТА споразумом се замјењују, али и допуњују постојећи споразуми о трговини са појединим земљама из регије. Тиме се омогућава већа транспарентност и правила игре приближна стандардима ЕУ, као и приступ тржишту од око 30 милиона људи. Такође, потписан је Уговор о слободној трговини са Турском, Споразум о преференцијалној трговини са Ираном, те Споразум о слободној трговини са државама ЕФТА-е (Швајцарска, Лихтенштајн, Норвешка и Исланд).

Ослобођење од плаћања царине

Страни улагачи могу бити ослобођени увозних дажбина на опрему стављену у слободни промет која представља улог страног лица.

Увозна ограничења на опрему која је дио страних улагања

Опрема која се увози у БиХ као страно улагање не смије бити старија од 10 година. Потребно је обезбиједити сертификат надлежног тијела који доказује да опрема одговара одређеним стандардима заштите животне средине и заштите на раду.

Гранични прелази су: Нови Град, Костајница, Козарска Дубица, Градишка, Босански Брод, Шамац, Рача, Павловића мост, Каракај, Зворник, Клобук, Враћановићи-Делеусна, Добрун, Зубци, Нудо, Иваница.

Царински прелази су: Нови Град, Козарска Дубица, Градишка, Босански Брод, Рача, Павловића мост, Каракај, Клобук, Враћановићи-Делеусна, Добрун.

Нотарске услуге

Служба нотара је јавна служба коју обављају нотари као самостални и независни носиоци те службе. Задатак нотара је да врши обраду, овјеравање и потврђивање јавних исправа, те да врши друге послове у складу са законом.

Увођење нотаријата у Републику Српску 2008. године је значајан допринос владавини права, сигурности правних послова и правног промета. Чланом 68. Закона о нотарима („Службени гласник Републике Српске“ број: 86/04, 2/05, 74/05, 76/05, 91/06, 37/07, 50/10, 78/11 и 20/14), прописани су правни послови за које је обавезна нотарска обрада исправа. Правни послови који за своју правну ваљаност захтијевају нотарску обраду исправа односе се на:

- правне послове о регулисању имовинских односа између брачних другова, као и између лица која живе у ванбрачној животној заједници,
- располагање имовином малољетних и пословно неспособних лица,
- правне послове којима се обећава неко чињење као поклон, с тим што се недостатак нотарске форме у овом случају надомијешта извршењем обећаног чињења,
- правне послове чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на некретнинама и
- оснивачка акта привредних друштава.

Нотарској обради не подлијежу правни послови које међусобно закључују Република Српска и јединице локалне самоуправе, као и уговори између јединица локалне самоуправе, чији је предмет стицање права власништва и других стварних права и оснивачки акти привредних друштава, ако је оснивач Република Српска или јединица локалне самоуправе.

Обавезе нотарске обраде исправа могу бити предвиђене и у другим случајевима, као што је:

- странке имају право захтијевати нотарску обраду исправа и за друге правне послове за које није законом предвиђена обавезна нотарска обрада.

Нотари имају право на награду и накнаду за свој рад у висини и на начин уређен Уредбом о одређивању награда и накнада нотарима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 54/12, 103/13 и 6/17).

Више о нотарским услугама прочитати на интернет страници: www.notarrs.com

Адвокатске услуге

Законом о адвокатури Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 80/15), уређује се адвокатска служба, услови за бављење адвокатуром, облици рада адвоката, права, обавезе и одговорности адвоката, стручних сарадника за правне послове и адвокатских приправника и организација и рад Адвокатске коморе Републике Српске.

Адвокатура је независна и самостална служба пружања правне помоћи физичким и правним лицима. У складу са Законом о адвокатури Републике Српске цијене адвокатских услуга су одређене Тарифом о наградама и накнади трошкова за рад адвоката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 68/05).

ЧЛАНАРИНА У ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ

Према Закону о Спољнотрговинској комори обвезници су чланови Коморе, односно предузећа, банке, осигуравајућа друштва и друга правна лица, регистрована за обављање послова са иностранством на простору БиХ.

Мјесечни износ чланарине у Комори је лимитиран на три просјечне нето плате на нивоу БиХ, а износе како слиједи:

- Привредна комора РС прописује чланарину на годишњем нивоу од 0,03% на остварени приход у протеклој години;

- Спољнотрговинска комора БиХ прописује чланарину од минимално 20 КМ мјесечно, односно 0,1% од укупног увоза.

ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ

- Одлука о висини вриједности непокретности на подручју општине Станари по зонама за потребе утврђивања пореза на непокретност у 2017. години – овом Одлуком се утврђује висина непокретности на подручју општине Станари, по зонама, у 2017. години.

Додатне информације на: www.opstinastanari.com

НАКНАДЕ ЗА ШУМЕ

- Корисник шума и шумског земљишта дужан је да уплати накнаду за кориштење шума и шумског земљишта у висини од 10% прихода оствареног продајом шумских дрвних сортимената (утврђених по цијенама у шуми на пању по цјеновнику корисника), на рачун јавних прихода Републике Српске и накнаду од 10% (утврђених по цијенама франко на камионском путу за одређену календарску годину) на рачун јавних прихода општине Станари. Додатне информације :

1. ЗАКОН О ШУМАМА

www.poreskaupravars.org

2. ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О ШУМАМА

www.vladars.net

НАКНАДЕ И ТАКСЕ ПО РАЗНИМ ОСНОВАМА

Накнада за промјену намјене земљишта – плаћа се у складу са Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник Републике Српске“, број: 93/06, 86/07, 14/10 и 5/12) и Одлуком о утврђивању катастарског прихода од земљишта на територији РС („Службени гласник Републике Српске“, број: 28/13).

Општинске административне таксе – плаћају се у складу са Одлуком о општинским административним таксама („Службени гласник општине Станари“, број: 1/15). Овом Одлуком утврђују се обавезе плаћања општинских административних такси, за списе и радње у поступку пред органима административне службе општине Станари, јавним установама и предузећима и другим организацијама, која врше јавна овлашћења, ако им је Законом или одлуком Општине повјерено по рјешавању у управним стварима о одређеним правима и обавезама.

Додатне информације на линк: www.opstinastanari.com

Комуналне таксе – плаћају се у складу са Одлуком о комуналним таксама („Службени гласник општине Станари“, број: 1/15). Овом Одлуком утврђује се врста, висина, рокови и начин плаћања комуналне таксе.

Додатне информације на линк: www.opstinastanari.com

Висина ренте – плаћа се у складу са Одлуком о комуналним таксама („Службени гласник општине Станари“, број: 1/15). Овом Одлуком уређују се услови и начин располагања градским грађевинским земљиштем и осталим грађевинским земљиштем у власништву општине, подјела градског грађевинског земљишта по зонама, основ и мјерила за обрачун накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и накнаде за ренту, начин плаћања накнаде, услови за изградњу помоћних и постављање привремених објеката и уређаја, начин издавања локацијских услова за сјечу стабала, уређење фасада, као и друга питања од значаја за уређење простора и грађење објеката на територији општине.

Додатне информације на линк: www.opstinastanari.com

Подстицаји на нивоу општине Станари

У циљу што бољег привредног и пољопривредног развоја, општина Станари од свога настанка реализује подстицаје у привреди и пољопривреди преко Правилника о условима и начину запошљавања нових радника и samozapoшљавања у производним, занатским и услужним дјелатностима и Програма подстицаја пољопривредне производње који се доносе сваке године.

Наведени Правилник и Програм се налазе на интернет страници општине Станари www.opstinastanari.com.

Подстицаји на нивоу РС

Пореском обвезнику, који на територији Републике Српске изврши улагање у опрему, постројења и непокретности за обављање регистроване производне дјелатности у вриједности већој од 50% остварене добити (пореске основице) текућег пореског периода, умањује се обавеза пореза на добит за 30%.

Подстицаји на нивоу БиХ

У складу са Законом о политици директних страних улагања у БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 17/98, 13/03, 48/10 и 22/15), страним инвеститорима гарантовано је следеће:

- национални третман страним улагачима, односно страни улагачи имају иста права и обавезе као и резиденти Босне и Херцеговине,
- страни улагачи имају право, ради својих улагања, на територији Босне и Херцеговине отворити рачуне код било које пословне банке у домаћој или слободно конвертибилној валути,
- страни улагачи ће имати право слободно запошљавати стране држављане из иностранства, уколико није другачије одређено законима Босне и Херцеговине о раду и усељавању,
- страни улагачи су заштићени од национализације, експропријације, реквизиције и мјера с једнаким учинком. Такве мјере могу се подузети искључиво у јавном интересу, у складу са важећим законима и подзаконским актима, уз плаћање примјерене накнаде,
- страни улагачи имају иста власничка права над некретностима као правни субјекти БиХ,
- страни улагачи имају право вршити трансфер у иностранство, слободно и без одлагања, у слободно конвертибилној валути, добити која настане као резултат њиховог улагања у Босни и Херцеговини. Права и повластице дате страним улагачима и обавезе, које произилазе из Закона о политици директних страних улагања, не могу се укинути нити поништити ступањем на снагу накнадно донесених закона и подзаконских аката.

Уколико су такви накнадно донесени закони и подзаконски акти повољнији за стране улагаче, они имају право бирати који ће бити мјеродаван за њихово улагање.

Царинске повластице

Страна улагања ће бити изузета од плаћања царина и царинских обавеза, осим путничких возила, аутомата за забаву и за игре на срећу.

Ради кориштења царинске повластице, уз писмени захтјев за ослобађање од плаћања увозних давања, корисник повластице царинском тијелу, мјеродавном према мјесту сједишта корисника повластице, подноси:

- уговор или други одговарајући акт о улагању, на темељу којег се увози опрема за коју се тражи ослобађање од плаћања увозних давања,
- доказ о регистрацији страног улога код мјеродавног тијела државе,
- спецификацију опреме по тарифним ознакама и наименовањима из Царинске тарифе БиХ, уз означавање количине, те појединачне и укупне вриједности, коју је овјерио корисник повластице,
- изјаву улагача да опрема није старија од 10 година,
- потврду да увозна опрема задовољава стандарде у погледу заштите човјекове средине и остале стандарде из области заштите на раду, коју је издала институција или друго тијело мјеродавно за подручје те дјелатности.

Царинска служба доноси одлуку у року 15 дана, од дана подношења захтјева.

Слободне зоне

Слободне зоне у БиХ дио су царинске територије Босне и Херцеговине и имају статус правне особе. У складу са Законом о слободним зонама БиХ оснивач слободне зоне може бити једна или више домаћих или страних, правних и физичких особа које су регистроване у БиХ. Корисници слободне зоне не плаћају ПДВ и увозна давања на опрему која ће се користити за производњу. Улагања у слободне зоне, трансфер добити и пренос улагања су слободни.

Оснивање слободне зоне је економски оправдано ако се на темељу приложеног елабората о економској оправданости оснивања слободне зоне и других приложених доказа може оцијенити да ће вриједност робе, која се извози из слободне зоне, пријећи најмање 50% укупне вриједности произведене робе која напушта слободну зону у периоду од 12 мјесеци.

ИНСТИТУЦИЈЕ КОЈЕ СТОЈЕ НА РАСПОЛАГАЊУ УЛАГАЧИМА

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу (МЕОРС)

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу (МЕОРС) обавља управне и друге стручне послове који, између осталог, имају за циљ подстицање и развој страних улагања и извоза, и то кроз праћење, анализу и предлагање мјера на унапређењу законског оквира за страна улагања, праћење и анализирање инвестиционог окружења, координацију и иницирање активности на унапређењу укупног амбијента за страна улагања, стручну подршку улагачима у току припреме и реализације страног улагања, промовисање инвестиционих потенцијала Републике Српске у земљи и иностранству, сарадњу и координацију са ресорним министарствима у Влади Републике Српске, представништвима Републике Српске у иностранству, институцијама и организацијама на нивоу БиХ (ФИПА и друге), међународним организацијама и институцијама, институцијама сличног карактера изван Републике Српске/БиХ.

Представништва Републике Српске у иностранству

Представништва Републике Српске у иностранству су формирана са циљем успостављања економске, научно-технолошке, културне, социјалне, информативне, просвјетне, спортске и друге сарадње са субјектима у иностранству.

Тренутно су активна представништва у Србији, Русији, Израелу, САД-у, Аустрији, Грчкој и Њемачкој, а у припреми је отварање представништва у Хрватској.

Привредна комора Републике Српске (ПКРС)

Привредна комора Републике Српске са регионалним коморама, које чине јединствен коморски систем, ради на стварању привредног амбијента.

Привредна комора Републике Српске са Регионалним центром у Добоју лобира за кључна питања која утичу на стварање повољнијег пословног амбијента.

Инвестиционо-развојна банка Републике Српске (ИБРС)

Инвестиционо-развојна банка Републике Српске основана је с циљем да подстакне инвестиције и стимулише развој у Републици Српској.

Активности ИБРС примарно су фокусиране на финансирање развојних пројеката од значаја за привреду Републике Српске у вези са: повећањем запослености, изградњом инфраструктурних објеката у Републици Српској, извозно оријентисаном производњом, унапређењем корпоративног управљања и тржишта капитала, малим и средњим предузетништвом, заштитом животне средине, равномјерним регионалним развојем, унапређењем пољопривредне производње, стамбено-пословном изградњом, ефикасним спровођењем приватизације, реструктурирањем предузећа у контексту приватизације, подстицањем производње која смањује увозну зависност, међународном промоцијом инвестиционих могућности у Републици Српској.

Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа (РАРС)

Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа је генератор цјелокупног система подршке развоју малих и средњих предузећа. Кроз бројне пројекте и програме подршке локалном економском развоју, развоју малих и средњих предузећа и предузетништва, циљ јој је повећање учешћа малих и средњих предузећа у укупној привреди Републике Српске, повећање технолошког развоја, конкурентности и отварање новог тржишта за мала и средња предузећа, повећање броја пословних субјеката и новозапослених радника у овим предузећима, успостављање регионалне сарадње са сусједним земљама ради размјене искустава итд.

Пословна зона „Термоелектрана“ представља мјесто будућег привредног развоја општине Станари и „дом“ нових инвестиција. Пословна зона се налази у завршној фази припреме терена, на површини од 3,3 ha са 9 парцела намијењених инвеститорима, од којих су неки већ исказали интерес.

Пословна зона "Термоелектрана"	
Локација	Насељено мјесто Драгаловци на чворишту регионалних путева Р 474 и Р 474а
Тип	Зелена
Врста	Индустријска, предузетничко-занатска
Начин управљања	Није дефинисано
Власништво	Општинско 100%
Број привредних субјеката	Исказан интерес фирми
Површина	3,3 ha
Број слободних парцела	9
Цијена земљишта у зони	30,00 KM/м ²
Карактеристике терена	Раван
Опасност од поплава, клизишта и др.	Не
Транспортна инфраструктура у зони	Обезбијеђен прилаз свим парцелама са стране регионалног пута Р474 и Р 474а
Ел. енергија	Да, без ограничења
Вода (питка, технолошка)	Завршетак радова до краја 2017. године
Телефон	Да, повезаност оптичким кабловима
Гас	Не
Канализација	Септичке јаме
Мogućност одлагања крутог отпада	Да







Општина Станари
74 208 Станари, Телефон: 053/201-810, Факс: 053/201-818
www.opstinastanari.com